

Utorak, 19.02.2013.

Gay krv

Homoseksualci ne smiju dati krv zbog rizika od spolnih bolesti

Prema propisima Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu, krv ne smiju dati "muškarci koji su u životu imali spolne odnose s drugim muškarcima". Udruga Iskorak upozorava da se radi o diskriminaciji, te da bi se pri darivanju krvi pozornost trebalo posvetiti rizičnom ponašanju potencijalnih darivatelja, a ne njihovoj seksualnoj orijentaciji. » [Večernji](#) (14:16)

Polemike darivatelja krvi

Homoseksualci ne smiju dati krv zbog rizika od spolnih bolesti

Homoseksualci su jedna od sedam kategorija koja ne smije dati krv. Iskorak: Sadašnja provjera davatelja temelji se na zastarjelom pravilniku

autor: **Božena Matijević**

19.02.2013.

Zoran Dominiković, Iskorak: Bitno je rizično ponašanje, a ne spolna orijentacija (Foto: Boris Ščitar/VLM/PIXSELL)

Propisi Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu (HZTM) navode tko može biti dobrovoljni davatelj krvi, a tko krv ne smije dati. Među sedam kategorija potonjih, krv ne smiju dati ni "muškarci koji su u životu imali spolne odnose s drugim muškarcima". Prema navodu Zavoda, "trajno se odbijaju osobe koje su zbog svog ponašanja ili aktivnosti izložene riziku dobivanja zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti krvlju". Neki u ovoj odredbi, koja se odnosi na homoseksualce, ne vide ništa sporno, a neki vide diskriminaciju.

Potencijalni rizici

„Ne radi se tu ni o kakvoj diskriminaciji. Struka ne navodi da krv ne mogu dati samo muškarci koji su imali spolne odnose s drugim muškarcima. A epidemiološka situacija govori da se najčešći rizici za krvlju

prenosive zarazne bolesti nalaze u toj skupini – kazala je ravnateljica HZTM-a Irena Jukić dodavši da je baš zato što ne postoji nulti rizik važno pokušati eliminirati sve moguće, pa i one potencijalne rizike.

– Spolna orijentacija je slobodan izbor, a mi samo pokušavamo smanjiti rizik spolno prenosivih bolesti – istaknula je ravnateljica Jukić. No, da spomenuta odredba jest diskriminatorna prema homoseksualcima drži jedan od koordinatora Centra za prava seksualnih i rodnih manjina Iskorak Zoran Dominković, uz objašnjenje da bi se pri darivanju krvi pozornost trebalo posvetiti rizičnom ponašanju potencijalnih darivatelja, a ne njihovoj seksualnoj orijentaciji.

– I to zato što homoseksualci ne moraju uvijek stupati u rizične odnose, niti to većina muškaraca homoseksualaca i biseksualaca čini. Sadašnja se provjera darivatelja krvi temelji na zastarjelom pravilniku premda je na snagu stupio novi. Upravo zato smo uputili prosvjedni dopis HZTM-u, a prošli smo mjesec Ministarstvu zdravlja poslali prijedlog za inspekcijski nadzor nad radom Zavoda – kazao je Dominković.

Važni znanstveni dokazi

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić izjavila je pak:

– Ovakva praksa bila bi diskriminirajuća kada bi se temeljila u prvom redu na predrasudi o osobama istospolne orijentacije kao pojedincima promiskuitetnih sklonosti te kao populaciji koja je izložena riziku obolijevanja od AIDS-a, bez znanstvenih dokaza. Ako bi se radilo o stajalištu neutemeljenom na znanstvenim dokazima i pokazateljima, tražit ću od Zavoda izmjenu ovakve diskriminirajuće zdravstvene prakse.